

Monumentnummer*: 452782

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 april 1993
Kadaster deel/nr 82920/116

Woonplaats* 's-Gravenhage
Gemeente* 's-Gravenhage
Provincie* Zuid-Holland

Locatiennaam 's-Gravenhage
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* 's-Gravenhage
Sectie* O
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 8237

Omschrijving**

Inleiding.

Voormalig hoofdkantoor van de centrale directie van de P.T.T. op U-vormige plattegrond uit 1920 naar ontwerp van de rijksbouwmeester ir. G.C. Bremer. Het vrijgelegen pand is opgetrokken in representatieve overheidsarchitectuur, gekenmerkt door een traditionalistische hoofdopzet, gepaard aan een eigentijdse decoratieve vormgeving.

N.B. De achtergelegen, aansluitende nieuwbouw is niet in de bescherming opgenomen.

Omschrijving.

Kantoorpand van drie vleugels, gesitueerd rondom een binnenplaats. Het vrijgelegen pand wordt door middel van een gemetselde luchtbrug uit 1923 met het kantoorpand Kortenaerkade 12 verbonden. Het gebouw bestaat uit souterrain en vier bouwlagen onder een met leien gedekte mansardekap. De hoekpartijen zijn als risalieten uitgewerkt en bezitten een attiekverdieping. Mede onder invloed van de contemporaine Duitse architectuur zien we in dit kantoorgebouw een verwijzing naar het classicisme, tot uiting komend in de symmetrie, de risalieten en de mansardekap. Er is echter sprake van een eigentijdse vormgeving in de detaillering waarbij het ornament spaarzaam en ondergeschikt aan de architectuur is gemaakt. Expressionisme en Art Deco invloed zijn te vinden in het beeldhouw- en siersmeedwerk. De beeldhouwde onderdelen, zoals het reliëf boven de ingang zijn van de hand van J. van Lunteren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Zowel de deuren van de hoofdingang als die van de rondboogvormige inrijpoort in de zijgevel aan de Bazarstraat vertonen siertraliewerk in Art Deco.

De gevels zijn in sobere baksteen opgetrokken met stalen vensters. De gevel aan de Kortenaerkade is beduidend rijker uitgevoerd dan de overige gevels. Het souterrain is bekleed met Muschelkalksteen; dit materiaal is ook toegepast voor de met sierlantarens bekroonde pijlers aan weerszijden van de ingang en de deuromlijsting. De friezen onder de cordonlijst tussen de parterre en de eerste verdieping en het hoofdgestel onder de dakgootlijst zijn van tufsteen. Voor de gevel aan de Kortenaerkade is een in Muschelkalksteen uitgevoerde balustrade met siersmeedwerk.

Het interieur is sober uitgevoerd met authentiek trappenhuis.

Waardering.

Kantoorpand van cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang als voorbeeld van representatieve overheidsarchitectuur uit het derde decennium van deze eeuw; de hoofdvorm, detaillering en toegepast materiaal zijn gaaf. Een ensemblewaarde heeft het pand omdat het tesamen met het naastgelegen kantoorpand Kortenaerkade 12 een architectonische en typologische eenheid vormt.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Overheidsgebouw

Functie

PTT-gebouw